

Prawa pacjenta

- przewodnik po zdrowiu i godności

10.
2025

Będąc pacjentem, masz więcej praw niż przypuszczasz. Bez względu na to, czy jesteś w szpitalu, przychodni czy korzystasz z teleporady – Twoje zdrowie, prywatność, jak również decyzje – są chronione przez prawo. Ten biuletyn powstał po to, byś mógł świadomie korzystać z opieki zdrowotnej i wiedział, kiedy masz prawo powiedzieć: „Stop, to moje zdrowie i moja decyzja!”. Przestrzeganie praw pacjenta jest obowiązkiem każdego pracownika medycznego, jednak wciąż zdarzają się ich naruszenia. Dlatego tak ważne jest, byś znał swoje prawa – w szpitalu, przychodni i każdej sytuacji związanej z opieką zdrowotną.

1. Prawo do świadczeń zdrowotnych

Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualną wiedzą medyczną, udzielanych z należytą starannością i w bezpiecznych warunkach. W nagłych sytuacjach, takich jak zagrożenie życia, zdrowia czy poród, pomoc musi być udzielona natychmiast, bez względu na kolejkę czy formalności. Pacjent ma także prawo do drugiej opinii – może żądać konsultacji innego specjalisty, konsylium lub opinii innej pielęgniarki/położnej. Wszystkie takie żądania i decyzje muszą być odnotowane w dokumentacji medycznej.

2. Prawo do informacji

Masz prawo korzystać ze świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualną wiedzą medyczną, udzielanych w bezpiecznych warunkach. W nagłych sytuacjach, takich jak zagrożenie życia, zdrowia czy poród, pomoc powinna być udzielona natychmiast. Jeśli masz wątpliwości co do diagnozy lub leczenia, możesz poprosić o drugą opinię lekarza, konsylium albo o ocenę innej pielęgniarki czy położnej.

3. Prawo do wyrażania zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych

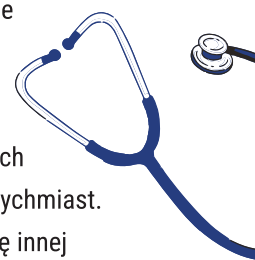
Jeśli masz ukończone 16 lat, możesz samodzielnie wyrazić zgodę na badania i leczenie albo odmówić. Zgoda może być ustna, pisemna (przy operacjach i ryzykownych metodach) lub wyrażona zachowaniem. Pobyt w szpitalu wymaga osobnej decyzji. Gdy masz 16–18 lat i nie zgadzasz się na leczenie, a opiekun ma inne zdanie, ostatecznie decyduje sąd opiekuńczy.

4. Prawo do tajemnicy informacji

Masz prawo do zachowania w tajemnicy informacji o swoim zdrowiu, leczeniu i życiu prywatnym. Personel medyczny nie może przekazywać ich osobom nieupoważnionym, chyba że wymaga tego zagrożenie życia lub zdrowia. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po Twojej śmierci.

5. Prawo do zgłaszania niepożądanych działań produktów leczniczych

Ty (lub Twój opiekun) możesz zgłosić niepożądane działanie leku: lekarzowi lub innemu medykowi, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, firmie, która wprowadziła lek na rynek. To ważne dla Twojego bezpieczeństwa i innych pacjentów.

6. Prawo do zgłaszania sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza

Jeśli opinia lekarza wpływa na Twoje prawa lub obowiązki, możesz wnieść sprzeciw do Rzecznika Praw Pacjenta w ciągu 30 dni. Musi on być uzasadniony i oparty na przepisach prawa. Sprawę rozpatruje Komisja Lekarska, która może Cię zbadać i wydaje decyzję w ciągu 30 dni – bez możliwości odwołania. Sprzeciw nie dotyczy opinii objętych innymi procedurami, np. w ZUS.

7. Prawo do dokumentacji medycznej

Masz prawo do dostępu do dokumentacji dotyczącej Twojego zdrowia i leczenia. Możesz ją obejrzeć na miejscu, otrzymać kopię, wydruk, odpis, wyciąg, a w wyjątkowych sytuacjach – oryginał. Dokumenty możesz też otrzymać elektronicznie lub na nośniku danych. Dostęp może mieć również osoba, którą upoważnisz, a pierwsza kopia jest bezpłatna.

8. Prawo do poszanowania intymności i godności

Masz prawo do poszanowania godności i intymności podczas badań i zabiegów. Obecność innych osób wymaga Twojej zgody, a w sali wieloosobowej możesz być badany za parawanem. Podczas świadczeń może być z Tobą ktoś bliski, chyba że istnieje ryzyko dla zdrowia. W stanie terminalnym masz prawo do łagodzenia bólu i cierpienia w spokojnych warunkach.

9. Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

Podczas pobytu w szpitalu masz prawo do kontaktu z bliskimi – osobiście, telefonicznie lub listownie – oraz do dodatkowej opieki ze strony wybranych osób, np. rodziny. Placówka może ustalić czas i miejsce spotkań, a koszty kontaktu i opieki ponosisz sam, przy czym informacje o opłatach muszą być jawne. Kontakt nie może być całkowicie zablokowany, choć może być

10. Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej

Gdy Twój stan zdrowia się pogarsza lub życie jest zagrożone, masz prawo do kontaktu z duchownym swojego wyznania. Placówka medyczna musi Ci to umożliwić bez dodatkowych kosztów, zapewniając wsparcie duchowe w trudnych chwilach.

11. Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Gdy Twój stan zdrowia się pogarsza lub życie jest zagrożone, masz prawo do kontaktu z duchownym swojego wyznania. Placówka medyczna musi Ci to umożliwić bez dodatkowych kosztów, zapewniając wsparcie duchowe w trudnych chwilach.

12. Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Gdy trafiasz do szpitala lub innej placówki całodobowej, masz prawo do bezpłatnego przechowania wartościowych rzeczy w depozycie. Przedmioty są opisane na karcie depozytowej, przechowywane w zamkniętym, bezpiecznym miejscu, a Ty otrzymujesz jej kopię. Jeśli jesteś nieprzytomny, personel przyjmuje rzeczy, po 24 godzinach informuje bliskich, a gdy odzyskasz przytomność, decydujesz, czy nadal chcesz je przechowywać.

WAŻNE!

Zdrowie to nie tylko leczenie – to także szacunek, bezpieczeństwo i wybór. Prawa pacjenta to nie tylko paragrafy – to konkretne narzędzia, które mają chronić Twoje zdrowie, godność i decyzje. Im lepiej je znasz, tym łatwiej zadbasz o siebie i swoich bliskich w trudnych momentach. Nie musisz być prawnikiem, żeby wiedzieć, kiedy powiedzieć „mam do tego prawo”. Wystarczy świadomość, odwaga i – jeśli trzeba – pomoc.

Więcej informacji: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/prawa-pacjenta> | Telefoniczna Informacja Pacjenta 800 190 590

Dowiedz się więcej! Skorzystaj z darmowej pomocy prawnej w Powiecie Iławskim.

☎ 89 649 08 48

✉ poradnia.prawna@powiat-ilawski.pl

↪
Odwiedź naszą stronę!